

Posudek na bakalářskou práci Barbory Dlaskové “Philosophical Perspective in John Fowles’ *The Collector*”

Jako téma své bakalářské práce si Barbora Dlasková zvolila analýzu filosofické dimenze v debutovém románu Johna Fowlese *The Collector* (1963, česky Sběratel). John Fowles je jedním z nejpozoruhodnějších britských prozaiků druhé poloviny dvacátého století, je jedním z průkopníků a hlavních představitelů postmodernismu v britské literatuře, a jeho díla jsou velmi komplexní jak po stránce tematické, stylistické a narativní, tak po stránce generické a myšlenkové. Tento rys jeho tvorby je velmi výrazně patrný již v jeho prvním románu, který nabízí rozdílné narativní perspektivy, jazykové a stylistické registry, široké spektrum témat, a které se po stránce žánrové pohybuje ve velmi těžko jasně vymezeném rozmezí psychothrilleru, psychologického, sociologického a filosofického románu. Vzhledem k tomu, že se Fowles o filosofii celoživotně zajímal, a tudíž jí byl do značné míry ovlivněn i jako spisovatel (můžeme zmínit například silně existencionální postavu Sarah Woodruffové z jeho románu *Francouzova milenka*), považuji toto téma za zajímavou příležitost pro autorku k demonstraci její schopnosti analytické a interpretační práce s mnohvrstevnatým literárním textem.

Za nesporný klad práce považuji její ucelenou a přehlednou formální a organizační strukturu - celá práce je velmi koherentní, její rozdělení do jednotlivých kapitol jasně odráží autorčin myšlenkový postup i strukturu její argumentace. Ocenit je také třeba velké množství sekundární literatury, kterou autorka ve své práci využívá. Naopak trochu větší pozornost by si zasloužila jazyková kontrola textu. V úvodní, převážně teoretické části práce autorka nejprve představuje román prostřednictvím generické perspektivy. Poté následuje již úzké zaměření na filosofickou dimenzi románu, a to prostřednictvím přehledu filosofických směrů a názorů, jejichž vliv lze v daném románu vysledovat, především existencialismus a jeho základní principy, včetně rozdílu mezi existencialismem a fatalismem nebo nihilismem, ale také logický pozitivismus nebo filosofie Martina Bubera. Domnívám se, že této části práce nelze nic zásadnějšího vytknout.

Praktická část se snaží aplikovat tyto filosofické směry na textu románu. Ačkoliv se autorka úspěšně snaží postupovat systematicky, většina jejích rozborů nejde příliš do hloubky a jednotlivé (povětšinou dobře) vybrané ukázky spíše komentuje než analyzuje, přičemž často opakuje tvrzení již jednou uvedená v části teoretické. Zatímco u patologicky emočně a sociálně zploštělé a deviantní postavy Ferdinanda je tento postup postačující, u Mirandy naráží na určitá úskalí, především to, že si svou „existenciální“ situaci sama nevybrala, a tudíž že její jednání do značné míry nevychází přímo z jejího nitra (srovnej opět např. s postavou Sarah Woodruffové). Závěr práce, který tvrdí, že Miranda je tou existencionální hrdinkou („the Existential heroine“) protože ztělesňuje pozitivní stránku existencialismu, zatímco Ferdinand představuje jeho stránku negativní je tak poněkud zjednodušující. Mohla by se nad tímto závěrem autorka ještě zamyslet v rámci obhajoby?

Přesto se domnívám, že bakalářská práce Barbory Dlaskové je velmi zajímavá, dobře strukturovaná a podepřená znalostí a využitím primárních i relevantních sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 2.9. 2014

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
vedoucí práce